

INHOUD

DEEL EEN

RINGOLEVIO | 1971 9

DEEL TWEE

NEFERTITI T.N.T. | 1973 135

DEEL DRIE

DE AFMAKERS | 1976 261

EEN

Vanaf dat moment moest hij elke keer dat hij het liedje hoorde aan de dood van Munson denken. Per slot van rekening waren het The Jackson 5 die Ray Carney weer van het rechte pad hadden gebracht, nadat hij dat vier jaar lang braaf had bewandeld. *Het rechte pad*: die uitdrukking stond voor een kijk op het leven en een territorium, een afgebakende buurt met eigen zeden en gebruiken. Soms, als hij onderweg naar zijn werk Seventh Avenue overstak, mompelde hij de woorden binnensmonds als een drinkebroer die na de nodige cafés te hebben aangedaan onderweg naar huis zo recht mogelijk probeert te lopen.

Vier jaar eerlijk en lonend werk als woninginrichter. Carney voorzag jonggetrouwde stellen van hun eerste meubeltjes, paste woonkamers aan aan verbeterde omstandigheden en begeleidde gepensioneerden bij de keuze uit talloze moderne fauteuils. Dat betekende een zware verantwoordelijkheid. Vorige week nog had een van zijn klanten hem verteld dat haar vader 'met een glimlach op zijn gezicht' in zijn slaap was overleden, comfortabel onderuitgezakt in de Sterling Dreamer die hij bij Carney's Furniture had gekocht. De man had vijfendertig jaar lang als loodgieter voor de gemeente gewerkt, zei ze. Het laatste wat hij op aarde had gevoeld waren de weelderige strelingen van die kunststoffen knusheid. Carney was blij dat de man tevreden zijn laatste adem had

uitgeblazen, want het zou tragisch zijn als je laatste gedachte zou zijn: had ik nou toch maar die Naugahyde genomen. Hij handelde in accessoires. Artikelen die fleur gaven aan levenloze ruimtes. Het klonk doodsaai. En dat was het ook. Maar het was ook verrijkend, zoals ondermaats gekruid eten en aangelengd drinken nog altijd wel wat voedzaams hebben, ook al zit er kraak noch smaak aan.

Er was geen afscheidsfeestje voor hem georganiseerd toen hij ermee was gestopt. Niemand had hem een gouden horloge gegeven voor zijn jaren van trouwe dienst, maar sinds hij als heler was opgetreden had het hem sowieso nooit aan gouden horloges ontbroken. Op de dag dat Carney ermee kapte stond er in de safe van zijn kantoor een doos vol gouden horloges, waarin de namen van onbekenden gegraveerd stonden, omdat hij al een tijdje niet bij zijn horlogemanetje in Mott Haven langs was geweest. Zijn afscheid van de handel in gestolen goederen had voornamelijk bestaan uit het weigeren van vroegere klanten, met daarbij de vraag of ze in hun criminele kring wilden doorgeven dat Carney ermee gestopt was.

‘Hoe bedoel je, gestopt?’

‘Ik kap ermee. Over en uit.’

De deur naar Morningside Avenue die ten behoeve van het nachtelijke handelsverkeer in de achtermuur was aangebracht werd de onschuldige toegang tot zijn kantoor voor leveringen overdag. Twee weken na de Fortuna-kraak had Tommy Shush met een zwartleren aktetas onder zijn arm aan de Morningside-deur aangeklopt. Carney had de diamanten bekeken om de standvastigheid van zijn besluit te testen en de dief het beste gewenst. De dag daarop had Cubby de Worm, een van zijn vaste witte klanten, zich na sluitingstijd bij hem gemeld ‘met echt heel bijzonder spul’. Cubby was gespecialiseerd in uitzonderlijke inbraken waarvan hij de buit in geen jaren kwijt raakte; de man zat tot over zijn oren in de Chinese pogosticks en in plastic eieren verpakte panty’s. Nog voordat hij had kunnen vertellen wat de onzalige buit van deze week betrof, had Carney hem al weggestuurd. Hij moest het vooral niet persoonlijk opvatten.

Geleidelijk aan waren ze een voor een weggebleven, de dieven. Ze waren maar heel even kwaad geweest, want in een zo groot, complex en crimineel bedrijf als de stad New York vind je zo weer een nieuwe kompaan, een nieuw kanaal, een nieuwe deal.

* * *

‘Voel maar... Het bijt niet. Het is echt wolkenzacht.’

Aan de andere kant van de toonzaal haalde Larry een klant binnen, een gerimpeld type dat de hele tijd een rode baret in zijn handen ronddraaide. Met hangende schouders en een verlept uiterlijk. Carney leunde tegen een deurpost van zijn kantoor en sloeg zijn armen over elkaar. Een substantieel deel van zijn clientèle bestond uit bejaarde mannen die zich te buiten gingen aan simpele dingen die ze zich lang ontzegd hadden. Totdat op een zeker ogenblik bij te veel stoelen de knerpemde veren door de zitting heen staken, of de dokter remedies suggereerde voor een slechte bloedsomloop en onduidelijke pijntjes, en ze naar hier kwamen. Carney telde zijn zegeningen wanneer hij zich hen voorstelde, de mannen op leeftijd die alleen woonden in een benauwd flatje met hellende vloeren of een slecht verlicht appartementje: buschauffeurs die op zoek waren naar een nieuwe fauteuil waarin ze rustig, verdiept in hun wedformulieren, hun soep konden lepelen, mannen die in een snelstomerij achter de kassa zaten en hunkerden naar iets waar ze hun vermoeide voeten op konden leggen. De verlatenen. Ze steggelden nooit over de prijs; het ergerde hen dat ze moesten inboeten aan hun spaargeld, maar ze waren trots dat ze er het geld voor hadden.

Het betreffende artikel was de nieuwste Egon-clubfauteuil met een tweedbekleding van Scotchgard. Een en al comfort, op soepel bewegende Pro-Slide-zwenkwieltjes van messing. ‘Wolkenzacht,’ zei Larry nogmaals.

Toen de klant de winkel was binnengekomen had hij Larry de hand gedrukt en zich voorgesteld als Charlie Foster. Nu dansten zijn

vingertoppen over de bruingroene stof terwijl hij verrukt gniffelde als een kleuter.

Larry knipoogde naar Carney. Toen Rusty, die jarenlang Carneys verkoper was geweest, door zijn rug ging en drieënhalve maand plat moest, had Carney een vervanger moeten zoeken. Larry had zich op de tweede sollicitatiedag aangediend en was meteen gebleven.

Larry was een toonbeeld van beheerst gemak, die in alle rust pure klasse aan de dag legde. Als je hem groette wanneer hij 's ochtends inklokte, stak hij met een gebaar van wacht-even twee vingers op, alsof hij in een trans-Atlantisch telefoongesprek met buitenlandse mogendheden verwickeld was, waarna hij pas teruggroette nadat hij zijn gestreepte vest en zijn broek met wijd uitlopende pijpen had uitgetrokken en zijn suède vissershoedje had afgezet, of welke hippe uitrusting hij die dag ook maar had uitgekozen. En als hij dan eenmaal in zijn verkopersoutfit was gestoken zei hij eindelijk met fluweelzachte stem: 'What's up, baby?'

Hij behoorde tot die groep van zwarte versierderstypes die zo goed in hun vel zaten dat ze ieder ander met 'baby' aanspraken, onverschillig of het nu een oude man, een jonge moeder of een rood aangelopen politieagent was. De doorsnee spitsburger zou het woord 'gehaaid' gebruiken om hem te typeren, vanwege zijn vlotte lach en ononderbroken hectische geratel, wat Larry als een compliment zou beschouwen. Gehaaid was een prima eigenschap in de verkoopbranche. Hij was nog maar eenentwintig maar had al diverse levens geleid, ook al vermoedde Carney dat hij vijf minuten voordat hij hem voor het eerst zag volwassen en wel uit een vat Harlem Cool was opgedoken. Zo was hij hulpkok geweest in een hotel aan Madison Avenue, had hij siersnoeiwerk gedaan op twee verschillende begraafplaatsen, was hij de chauffeur geweest van de vrouw van een marmermagnaat in Connecticut, en had hij naar eigen zeggen hondjes vergast bij de Gotham Dierenkliniek, iets waarvoor, naar Carney aannam, een zekere gespecialiseerde opleiding en een bepaald diploma voor vereist waren, maar dat deed er

niet toe. En nu was hij dus plaatsvervangend verkoopmedewerker bij Carney's Furniture in 125th Street, 'al meer dan 15 jaar hét adres voor prachtmeubelen'.

'Steevast op tijd, met wie hij ook vrijt,' zong Marie, de secretaresse van Carney, vaak op de herkenningmelodie van *The Patty Duke Show*. Net als Carneys overleden neef Freddie beschouwde Larry heel uptown, downtown en elke genotsmeridiaan daartussen als zijn jachtgebied. Als je Larry verslag hoorde doen van het New Yorkse nachtleven en zijn veelzijdige rolbezetting, was het alsof Freddie in die goeie, ouwe tijd rapporteerde over het wel en wee van de afgelopen nacht. Het bezorgde Carney een goed humeur.

Ook toen Rusty weer op de been was hield Carney Larry in dienst. Er was meer dan genoeg werk en op die manier hoefde Carney niet zo vaak in de winkel te staan. Het was alsof de winkel altijd al door hun vieren was gerund. Zelfs als hij zich ellendig voelde en een kater had liet Larry daar tegenover een klant nooit iets van blijken. *Met je geheimen loop je niet te koop* was een van de onuitgesproken baanvereisten bij Carney's Furniture. Marie droeg soms een zonnebril ter camouflering van een blauw oog, maar zei nooit een kwaad woord over haar man Rodney. Carney zelf was natuurlijk uiterst bedreven in het verbergen van zijn stiekeme kanten. Alleen Rusty was wat hij voorgaf te zijn, een opgewekte jongen, afkomstig van het platteland van Georgia, die na al die jaren nog steeds niet goed wist wat hij aan moest met de stad. Voor zover Carney wist. Misschien was Rusty wel de meest geraffineerde toneelspeler van hen allemaal en voerde hij buiten werktijd hersenoperaties uit of joeg hij op SPECTRE.

Opnieuw klonk er een sirene op Morningside Avenue.

'Kan-ie tegen een stootje?' vroeg Charlie Foster. 'Ik heb graag een stoel die tegen een stootje kan.' Hij prikte met zijn vinger in de armleuning alsof hij met zijn schoen tegen een wants duwde om te kijken of hij wel echt dood was.

'Hij is zo solide als de uss Missouri, baby,' zei Larry. 'Goedkoop is duurkoop, hè? De prijs die Egon voor deze baby's vraagt betaalt zich

uit in loyaliteit. En zo doen wij onze zaken ook. Ga zitten, brother, ga zitten.’

Charlie Foster ging zitten. Hij leek een te worden met de fauteuil. En aan zijn gezicht te zien viel een last van jarenlange zorgen van hem af.

Die is verkocht. Carney liep zijn kantoor weer in. Afgezien van het feit dat hij in april een nieuwe directiestoel had gekocht en de zaak afgelopen kerst opnieuw had laten schilderen was het kantoor in de loop van de jaren maar weinig veranderd. Zijn vakdiploma bungelde nog altijd aan dezelfde spijker en de gesigioneerde foto van Lena Horne stond nog altijd op zijn gewijde plek. De zaken gingen goed. Doordat hij er als heler bij had geklust had hij voor Elizabeth en hem het huis aan Strivers’ Row kunnen kopen en hen verlost uit het benauwde flatje aan 127th Street dat ze daarvoor hadden gehad. Het had hem in staat gesteld de winkel uit te breiden met de bakkerij ernaast en hem geholpen de nodige problemen te overwinnen. Maar de panden van 383 en 381 West 125th Street kopen? Dat had hij alleen kunnen doen dankzij Carney’s Furniture. Hij had de twee panden van Giulio Bongiovanni gekocht in de eerste week van januari 1970. Een nieuw, beloftevol decennium.

Als je, toen hij het huurcontract tekende, had gezegd dat hij op een dag de eigenaar van de zaak zou zijn, had hij je in je gezicht uitgelachen. In Hotel Theresa verderop in de straat werd de première van de film *Carmen Jones* gevierd, en toen hij voor het eerst de sleutels van de winkel in handen hield, was het alsof alle lichten en al het feestgedruis voor hem bestemd waren. De zaak zag er bepaald niet uit als een goudmijn, maar zou hem niettemin een welgesteld man maken. De eerste twee jaar had hij, omdat hij de posterijen niet vertrouwde, de huur steeds persoonlijk afgedragen op het kantoor van Salerno Properties aan Fifth Avenue, alsof de deurwaarders meteen de tweede van de maand om één minuut over twaalf de deur bij hem zouden intrappen en hem met zijn troep op straat zouden zetten. Hij meende dat zo’n onmiddellijke uitzetting ooit iemand was overkomen die hij kende of die zijn vader gekend had, maar nu hij op oudere leeftijd

gesetteld was, begreep hij dat het alleen maar een sterk verhaal was geweest. Hoogstwaarschijnlijk.

Carney had de verhuurder voor het eerst zelf gesproken toen hij bij Salerno langs was gegaan in verband met de mogelijke uitbreiding met de bakkerij. Een van de vaste klanten van de bakker had alarm geslagen toen hij merkte dat de winkel om vijf over zeven nog steeds gesloten was en vervolgens een paar benen vanachter de toonbank had zien uitsteken. Uit respect voor de overledene had Carney drie kwartier gewacht voordat hij was gaan informeren hoe het zat met de huur.

Giulio Bongiovanni liet zijn personeel altijd alle huurderszaken afhandelen, maar hij was al een hele tijd nieuwsgierig geweest naar Carney. West 125th 383 was al voordat Bongiovanni het vastgoedbedrijf van zijn vader had overgenomen een voor de kleinhandel vervloekte plek geweest. Twee meubelzaken, een manufacturenwinkel voor heren, twee schoenezaken en nog andere winkels waren al snel na de ondertekening van het huurcontract te gronde gegaan, en het onfortuin had de eigenaars zelfs nog achtervolgd nadat ze het pand hadden verlaten. Kankervormen waarvan je nog nooit had gehoord die lichaamsdelen teisterden waarvan je nog nooit had gehoord, echtscheidingen die nog generaties lang als studieobject dienstdeden bij de colleges Familierecht, hopen tijd in de gevangenis. Verpletterd door een groot voorwerp vlak voor een nonnenklooster. 'Ik was zo langzamerhand bang om het te verhuren,' had Bongiovanni Carney toevertrouwd.

'Nou, ik rooi het anders goed,' had Carney gezegd. De huiseigenaar had hem onderworpen aan een blik die zei: zo'n zwarte als jij ben ik nog nooit tegengekomen, wat voor Carney beslist geen nieuwe ervaring was. Hij dacht dat het hem tegenwoordig veel vaker overkwam, al met al. In de cafetaria, op het stembureau... nog even en ze runnen een succesvolle meubelzaak in Harlem.

'Meer dan goed,' had Bongiovanni gezegd, en hij had hem toestemming gegeven de muur van de bakkerij door te breken.

De wortels van Giulio Bongiovanni in 110th Street gingen terug

naar de tijd dat East Harlem het grootste Little Italy aan deze kant van de oceaan was. Hij praatte als een jongen uit de buurt, maar onderscheidde zich door zijn strakke polyester poloshirts en sportschoolfysiek. Als men hem vroeg wat hij daar allemaal voor deed schreef hij die toe aan positief denken en Jack LaLanne, de fitnessgoeroe, naar wiens tv-programma hij elke dag keek en wiens vitaminepreparaten hij elke maand kocht. ‘En vergeet de expander niet,’ zei hij, terwijl hij onder een hoek van vijfenveertig graden poseerde. ‘Het is niet alleen voor de dames, zoals jullie zelf kunnen zien.’

Zijn grootvader had twee kruidenierswinkels op Madison Avenue uitgebaat, en zijn vader had toen de Joden de veranderende buurt verlieten bij wijze van investering de panden van 381 en 383 West 125th Street gekocht. De kruidenierszaken van de familie gedijden nog altijd, ook al woonden de Bongiovanni’s er niet meer boven. Zij waren na de Tweede Wereldoorlog verhuisd naar Astoria, en binnenkort ging Bongiovanni de regio voorgoed verlaten. ‘De stad gaat naar z’n mallemoer,’ had hij tegen Carney gezegd toen hij met zijn zakelijke deal was gekomen. ‘Al die drugs, al dat vuil. Geef mij Florida maar.’

Carney voelde zich geveleid dat de Italiaan dacht dat hij genoeg poen had om de twee panden te kopen, dat de witte kant van de stad zijn succes erkende, maar nam vervolgens al snel aan dat er iets niet in de haak was en dat Bongiovanni hem een paar waardeloze panden in de maag probeerde te splitsen. Dat de gemeente ze elk moment kon confisqueren, dat er zich in het riool onder de winkel een dure ramp voltrok, of dat de laatste versie van de Vloek van 125th Street en Morningside Avenue eindelijk ophanden was. Niets van dat alles bleek echter waar, al zat er op de muur van de badkamer van mevrouw Hernandez van flat 3-voor van 381 een mysterieuze vlek die steeds weer terugkwam, hoe vaak je hem ook wegpoetste of overschilderde, en die een griezelige gelijkenis vertoonde met Dwight Eisenhower. Als dat geen vloek was wist hij het niet meer. ‘Hij staart me de hele tijd aan,’ zei ze.

Bongiovanni vroeg aan Carney of hij er klaar voor was om ver-

huurder te worden. ‘Iedereen belt je op de ongelukkigste momenten, het water is te koud, de verwarming is te koud, mijn vrouw heeft een hekel aan me?’

Carney was van plan zich aan hun klachten en ergernissen te goeden te doen als aan een grote, rode biefstuk met aardappelen. ‘Ja.’

‘Mooi zo.’ Ze sloten de koopovereenkomst voor de beide panden, en drie maanden later viel Bongiovanni in Miami, toen hij ’s ochtends vroeg zijn gymnastiekoefeningen stond te doen, om. Een slagaderlijke bloeding. Zijn familie liet hem overbrengen naar New York, waar ze hem bij zijn voorzaten begroeven op Old Calvary in Queens, met een prachtig uitzicht op de snelweg.

Doorstroming. Dat was Carneys woord voor de circulatie van goederen binnen zijn illegale sfeer, voor de rondedans van tv’s, diademen en broodroosters van de ene eigenaar naar de andere, zoals ze het leven van mensen in en weer uit dreven op de geldstromen en stromen van crimineel verkeer. Maar natuurlijk bepaalde dat doorstromen ook de ordentelijke wereld en richtte het zich ook op de levens van buurten en bedrijven. Het komen en gaan van winkeleigenaren in West 125th Street 383, de wisselende eenheden op de akten in het archief, de reidans van merken in de toonzaal.

Carneys legale handel was in de vier jaar nadat hij zijn criminele verleden vaarwel had gezegd van aard veranderd. Argent, zijn grootste leverancier, op wiens naam hij zijn zaak had gegrondvest, was in ’68 opgekocht door Sterling, die twee jaar later diens assortiment uit de handel had genomen. Sears had Bella Fontaine verzwolgen en nam het exclusieve dealerschap op zich. Collins-Hathaway had zich aan zijn Canadese uitbreiding vertild en was tijdens de recessie van het vorige jaar weggevaagd. De plaquette waarop hij als Geautoriseerde Verkoper stond vermeld hing nog als souvenir boven zijn bureau.

Om het gat in zijn inventaris te dichten had Carney een contract gesloten met DeMarco, de Amerikaanse tak van het grote Noorse concern Knut-Bjellen, dat momenteel gespecialiseerd was in lage, rechthoekige ‘lifestyle-componenten’. Kleuren: aardetinten. Markt-